

Vanhan Äänekosken Kotiseutuyhdistys r.y.:n toimintasuunnitelma vuodelle 2017

1. Yleistä

Yhdistyksellä on kahdella tapaa jälleen juhluvuosi. Suomi täyttää 100 vuotta ja juhlatapahtumia järjestävät monet ja monenlaisia. Näihin yhdistystä on jo kysytty ja tullaan kysymään mukaan. Toinen suuri juhla on Valtakunnallisten Kotiseutupäivien järjestäminen Jyväskylässä. Yhdistys opastaa Kotiseutupäivien yhtä maakuntakierrosta 12.8.2017, joka suuntautuu Suolahteen ja Äänekoskelle. Päivien yhteydessä kotiseutuasioista tultaneen yhdistyksen kannanottoja kysymään.

Juhlavuoteen luontevasti kuuluvat opasteiden ja muistomerkkien kunnostus ja uusien vihkiminen. Yhteistyö näissä asioissa on varmaankin julkisen hallinnon ja kyläyhdistysten kanssa keskeistä.

Yhdistyksen kotisivujen ja tiedottamisen nostaminen uudelle tasolle on tarpeen sanelemaa ja siinä on suuri haaste yhdistyksen tulevaisuudenkin kannalta.

Yhdistyksen museotoiminta on toiminnassamme toisella sijalla. Pitkästi kaupungin päätöksistä riippuu, ryhdymmekö ja milloin valmistelemaan mahdollista muuttoa. Hallituksen on varauduttava arvioimaan toimintasuunnitelmaa kesken vuotta ja tarvittaessa kutsua koolle ylimääräinen kokous.

2. Henkilöstö ja toimisto

Toimintasuunnitelmassa varaudutaan 1-2 työntekijään, yhteensä 6 kk ajaksi. Työntekijät auttavat digitaalisten tietokantojen työstämisessä AV-aineistosta, ja kotisivujen kehittämisessä. Avustusten ja palkkatukien saanti vaikuttaa henkilöstön palkkaukseen ja hankkeiden tahtiin.

Toimiston tietokone ja yhdistyksen kannettava tietokone ja skanneri ovat olleet lähes käyttämättä, joten niiden hyödyntämisessä hallituksella on pohtimista.

Yhdistyksen käsiarkisto on sihteerillä ja/tai puheenjohtajalla, vuoden taloudenpitoon liittyvät paperit rahastonhoitajalla, jäsentiedot jäsenkirjurilla ja muu yhdistystä koskeva aineisto arkistossa/toimistossa.

3. Jäsenpalvelut ja tiedotus

Jäsenhankintaa toteuttaa hallitus. Yhdistyksen jäseneksi halukkaille suositetaan yhdistyksen kotisivujen antamia ohjeita, internet -osoitteessa www.vaksy.com. Hallituksen jäsenille jaetaan valmiita jäsenlomakkeita viitenumeroilla, jotta uuden jäsenen liittyminen eri tilaisuuksissa ja kohtaamisissa olisi mutkatonta.

Sähköpostin käyttö jäsentiedottamiseen on ollut vähäistä. Hallituksen tehtävänä on tänä vuonna tarkistaa yhdistyksen tiedottamisen toimimista laajemminkin, jotta sillä tavoitettaisiin nopeammin jäsenistö. Jäsenkirjeitä laaditaan yksi keväällä ja toinen syksyllä sekä mahdollisen tarpeen mukaan esimerkiksi ylimääräisten yhdistyksen kokousten vuoksi.

4. Kokoukset ja tilaisuudet

Yhdistys järjestää sääntömääräisen vuosikokouksen ja tarvittavat ylimääräiset yhdistyksen kokoukset. Mahdolliset toimikunnat kokoontuvat hallituksen ohjeiden perusteella. Hallitus voi nimetä uusia toimikuntia. Hallitus osallistuu harkintansa mukaan kotiseudun muihin yleisiin kokouksiin ja toimittaa kannanottoja ja ehdotuksia kotiseutuasioissa toimiville viranomaisille ja muille tahoille, kun tarvetta on.

Alueen museo- ja arkistoyhteistyössä yhdistys on yhteyksissä muiden yhdistysten lisäksi Äänekosken kaupunkiin, Keski-Suomen museoon ja Jyväskylän maakunta-arkistoon. Kotiseutuarkistoasioissa yhteyttä pidetään Kotiseutuliittoon.

Yhdistys osallistuu mahdollisuuksien mukaan yhdistyksen toimintaan liittyviin, mm. Kotiseutuliiton, museoviranomaisten ja muiden organisaatioiden järjestämiin kokouksiin, neuvotteluihin ja koulutustilaisuuksiin.

Tänä vuonna yhdistys on Valtakunnallisten Kotiseutupäivien vuoksi tiiviissä yhteydessä päävastuussa olevaan Jyväskylän kaupunkiin ja em. päivien tiedottajaan sekä naapurikuntien kotiseutuseuroihin. Viitasaari- ja Saarijärvi-Seuran kanssa suunnitellaan yhteisiä matkailureittejä tuleviksikin vuosiksi.

5. Rahoitus

Yhdistys pyrkii talousarviossaan 19 054 euron loppusummaan. Vuoden 2017 talousarvio perustuu jäsentuloihin 112 jäseneltä (1 904 euroa), 7 700 euron julkaisutoimintatuloihin ja 9 000 euron avustuksiin/palkkatukiin. Näiden lisäksi pieniä tuloja vanhoista myyntiartikkeleista, pankkikoroista ja retkistä 250 euron verran sekä satunnaisia tuloja 400 euron verran. Pässinrata-lehden hinta on 10 euroa, mikä sisältyy 17 euron jäsenmaksuun. Kannattajajäsenmaksu on 40 euroa.

Menoissa julkaisutoiminta vienee 5 000 euroa. Palkkoja ja palkkioita maksetaan yhteensä 6 800, josta palkkoja 5 kuukaudelta lisäkuluineen. Retkiin varataan 400 euroa. Infotaulujen laatimiseen, muistolaattojen hankkimiseen ja tutkimustoimintaan arvioidaan 4 600 euron summaa.

Näyttelytoimintaan 250 euroa sekä rahastonhoito- ja toimistokuluiksi 900 euroa. Kokous- ja ilmoituskulut ovat 804 euroa. Hallituksen käyttövarat ovat 500 euroa, joissa varaudutaan Suomi100-juhlavuoden mahdollisiin yllätysmenoihin.

Museon mahdollisiin muuttojärjestelyihin tarvittaessa tehdään erillinen rahoitus- ja kustannussuunnitelma.

Yhdistys on hakenut Museovirastolta avustusta kaitafilmiä digitointiin ja Suomi100- rahoitusta Keski-Suomen liitolta muistomerkkien kartoittamiseen ja uusimiseen. Lisäksi tavoitteena on löytää sopiva henkilö Arne Vuorisen arkistotyöhön palkattavaksi.

6. Toiminta

Asiantuntijatehtävät

Yhdistys ja sen hallitus antaa pyydettyä asiantuntijalausuntoja kotiseutua koskeissa asioissa. Samoin tehdään esityksiä eri tahoille kotiseudun säilyttämiseksi ja parantamiseksi. Tiiviisti seurataan niin kuntien kaavoitusta, seudun luonnontilaa kuin kuunnellaan asukkaiden toiveita. Kylä- ja kaupunginosayhteisöille annetaan ja heiltä pyydetään asiantuntijalausuntoja.

Museo ja näyttelyt

Museokokoelmien siirrosta ja uuden näyttelyn rakentamisesta neuvotellaan kaupungin kanssa. Museo ei ole auki eikä esineistön vastaanoteta nykytilanteessa. Piennäyttelyjä voidaan järjestää vuoden mittaan ja näyttelykuva-suurennoksia voidaan esittää sopivissa tilaisuuksissa. Hietaman kylämuseolla Hiljalan riihessä käydään tarkastamassa ja pihapiiri kunnostetaan, mikäli katsotaan tarpeelliseksi.

Arkistot

Yhdistyksen asiakirja-arkisto, av-arkistot ja kirjasto ovat yhdistyksen museo-toimistotiloissa. Aarne Vuorisen arkisto on Äänekosken kirjaston tutkijanhuoneen viereisessä huoneessa, jossa ovat myös arkiston luettelot sisältävä tietokone sekä tulostin. Vuorisen arkiston arkistonhoitajana jatkaa Timo Enäkoski.

Yhdistyksen valokuva-arkistosta voidaan suorittaa skannausta eri tilaisuuksia varten – kuitenkin niin, etteivät alkuperäiset kuvat ole lainattavissa tai liikuteltavissa vakaasta ympäristöstään muualle. Sisäinen koulutuspäivä arkistojen ja museon luettelointijärjestelmästä järjestetään kiinnostuksen mukaan joko yhtenä tai useampana jaksena yhdelle tai useammalle ryhmälle.

Julkaisutoiminta

Pässinrata-lehden julkaisemista varten vuonna 2017 pyydetään hyvissä ajoin jäsenistöä laatimaan juttuja, piirroksia ja tutkimaan valokuvia. Pässinrata julkaistaan entiseen tapaan marraskuun alussa Puurojuhlassa.

Mahdolliset muut julkaisut harkitaan vuoden mittaan. Pääpaino on kotisivujen laajentamisella ja ylläpidolla, mutta myös painettavia julkaisuja voidaan harkita, jos ne ovat taloudellisesti kohtuullisia.

Kotisivut

Yhdistyksen internet-kotisivujen siirto saadaan päätökseen. Kotiseutuliiton tapahtumakalenteri tulee siten etusivulle luettavaksi.

Yhdistyksen kotisivuille muodostetaan tietokannat, joissa luetteloidaan äänitedigiarkiston aiheuettelot ja Aarne Vuorisen arkiston valmiit kansiosisältösivut sekä muistomerkkiluettelo senhetkisessä vaiheessaan. Nimistöluetteloiden alalinkin toiminta suunnitellaan ja sinne litterointi käynnistetään.

Kotiseudun Joulujen skannaus pyritään saamaan lopulta alkuun. Yhdistyksen tutkimuskirjallisuuden luettelo viedään myös kotisivuille keskeneräisessäkin vaiheessaan.

Kotisivuilta voidaan lukea mm. toimintakertomuksia, vuosikokouspöytäkirjoja, kokouskalenteria, yhdistyksen antamia lausuntoja, tapahtumatietoa ja antaa palautetta johtokunnalle.

Muistomerkit, opasteet, nimistö

Suomi100-aluerahastolta on haettu apuraha, joka tukee yhdistysten järjestämien muistomerkkien julkistamis- ja uudelleenvihkimistilaisuuksia. Yhdistys hankkii myös puolen tusinaa uutta muistolaattaa kohteisiin.

Suolahden Wanhan Aseman alueen infotaulujen kuntoonlaittamisessa kaupunkia muistutetaan. Koko Äänekosken muistomerkkien ja kulttuuriperinneohteiden tietosivujen koontia varten yritetään saada Koskelan opaskurssilaiset mukaan.

Opasteiden uudistustoimintaan kannustetaan yhteistoiminnassa paikallisten kyläyhdistysten kanssa – nimistötapaamisten kanssa yhtäaikaan.

Kaupungin nimistötoimikunnan toimintaa kannustetaan ja laaditaan nimistöluetteloita ja -karttoja. Yhdistyksen arkiston nimistöluetteloiden tietoja litteroidaan kotisivulle perustettavaan tietokantaan.

Tutkimus ja tallennus

Valokuvatunnistustilaisuus järjestetään Äänekoskella ja Suolahdessa. Keskeisintä eivät ole tuntemattomat kuvat vaan yleisökokemusten perusteella tuttujen kuva-aiheiden esittely tuo usein paljon lisätietoa ja ovat katsojien suosiossa. Uusien tietojen ja kuvien noustessa esiin valokuvia skannataan yhdistyksen arkistoon tietojen kanssa. Aiemmissä tilaisuuksissa esiinnoisseiden kuvakokoelmien omistajien kanssa pyritään järjestämään luettelointitapaamisia.

Aarne Vuorisen arkiston luettelointia jatketaan työharjoittelu- ja palkkatukivoimin. Tavoitteena luetteloiden näkyminen kotisivuilla.

Äänekosken vuoden 1932 pienoismalli

Kotiseutuyhdistys johtaa Koskelan kansalaisopiston pienoismallikurssilla tehtävän vuoden 1932-34 asemakaavaan pohjautuvan Äänekosken kauppalankeskuksen pienoismallin 1:500 rakentamista lauantaisin kevät- ja syyskaudella. Rakentaminen tapahtuu kaupungin osoittamassa ja ylläpitämässä Suolahden Suojarinteen 5-talossa olevassa mallipajassa, jonka kurssilaiset ovat kunnostaneet tätä varten. Rakentaminen on jatkunut 7 vuotta.

Mallipajan tiloihin siirretään Äänekosken lukion vanhoista tiloista myös kurssilaisten rakentama Äänekosken saaren 1800-luvun alun pienoismalli 1:5000, kunnostettavaksi, ennen uutta sijoitustaan.

Retket

Yhdistys järjestää Luonnonkukkapäivänä 17.6. opastetun kierroksen. Muihin kotiseuturetkiin yhdistetään yhdistyksen muuta toimintaa mm. nimistötapauksia, opastesuunnittelua, muistomerkkiluettelointia sekä soveltuvia muiden järjestämiä Suomi100-tapahtumia.